

Regional fisketurism Trelleborg

Slutrapport

Sportfiskarna

Tel: 08-704 44 80, fax: 08-795 96 73
E-post: info@sportfiskarna.se
Postadress: Svartviksslingan 28, 167 39 Bromma
Hemsida: www.sportfiskarna.se

© Sportfiskarna 2019

Tryck: Omslag

Förord

Sportfisketurism Trelleborg och Skåne

Skåne är rikt på möjligheter för den fiskeintresserade. I regionen kan man uppleva kust-, havs- och trollingfiske av världsklass. Men även inlandets sjöar, dammar och vattendrag bjuder på bra fiske. Korta avstånd mellan fiskeplatser i kombination med en väl utbyggd infrastruktur, gör att fiskaren i området kan vara mer rörlig och därmed inte ser fiskemöjligheterna kopplade till en plats eller kommun, utan snarare till ett område, eller om man så vill, en *destination*. Sportfisketurismen i Sverige är generellt sett fortfarande dåligt utvecklad. Skåne och Trelleborg är inget undantag. Tillväxtverkets kartläggning av internationella besökare i Sverige (IBIS), visar att sport- och fritidsfisket är ett av de viktigaste och största segmenten inom svensk naturbaserad turism. Sveriges Fisketuristföretagare tillsammans med Naturturismföretagen (tidigare Ekoturismföreningen), nämner i en rapport att exportvärdet på svensk fisketurism sannolikt kan uppskattas till miljardbelopp. Sportfiskarna upplever att det saknas en medvetenhet om de möjligheter till ett rikt och varierat fiske som regionen erbjuder och därmed också till de möjligheter som finns att bygga en näring kring Sportfisket i Skåne och i Trelleborg

Slutsatser i korthet

- Trelleborg har få inlandsvatten som är intressanta för den gästande Sportfiskaren. Men man kan erbjuda ett väldigt bra kustfiske.
- Det finns en infrastruktur som gör att de flesta fiskeplatserna lätt kan nås.
- Inom kommunen finns tre mindre hamnar som alla har potential som intressanta fiskeplatser. Men det finns även möjlighet för de med egen båt att sjösätta och att nyttja kajplats.
- Det finns ett relativt bra utbud av olika former av boende.
- Det saknas informationen om möjligheterna till fiske i Trelleborg.
- Det saknas information kopplat till fiske ute vid fiskeplatser
- Det saknas bra parkeringsplatser ute vid fiskeplatserna.
- Det verkar saknas en medvetenhet i besöksnäringen om att sportfisketurismen kan ge en möjlighet att utöka verksamheten.
- Havsöring bör anses som en av de intressantaste arter för den besökande sportfiskaren. För att nå framgång i en satsning mot fisketurism är det därför nödvändigt att Trelleborg arbetar aktivt med fiske och vattenvård i sina vattendrag.
- Det finns goda möjligheter att bygga upp en inriktning mot Sportfisketurism inom besöksnäringen i Trelleborg. Men bäst framgång når man förmodligen genom att medverka till att

skapa en fiskedestination. Fiskedestination Sydkusten, eller i ett lite längre perspektiv, Fiskedestination Skåne.

Innehållsförteckning

FÖRORD	4
Sportfisketurism Trelleborg och Skåne	4
Slutsatser i korthet	4
STATISTIK OCH DEFINITIONER	7
Sportfiske och fisketurism	7
NATIONELLA MÅL OCH STRATEGI FÖR SVENSK FISKETURISM	8
FISKETURISMENS POTENTIAL I SKÅNE	9
Fisketurismens potential i Trelleborg	9
PROJEKTET	10
REDOVISNING PROJEKTARBETE / METODER	11
RESULTAT	14
Inventering	14
Jämförande exempel	20
FÖRSLAG ÅTGÄRDER	22
Åtgärdsförslag fiskevatten /fiskeplatser.	22
SLUTSATSER	30
REFERENSER	32

Statistik och definitioner

Sportfiske och fisketurism

- Fritidsfiske är allt fiske som inte bedrivs för avsalu. Syftet är rekreation och/eller konsumtion av fångsten i det egna hushållet.
- Fritidsfiske kan delas upp i sportfiske och husbehovsfiske, där det förstnämnda avser fiske med handredskap och det andra fiske med mängdfångande redskap.
- Fisketurism är när människor i syfte att fritidsfiska reser till eller vistas på platser utanför sin vanliga omgivning, eller nyttjar tjänster som tillhandahålls av fisketurismföretag.
- Fisketurismföretag är verksamheter som i vinstdrivande syfte tillhandahåller fritidsfiskerelaterade tjänster i direkt anslutning till en fiskeupplevelse.

Enligt senaste undersökningen från SCB och Havs- och vattenmyndigheten, HaV (Fritidsfiske i Sverige 2017) var det ca 1,4 miljoner svenskar mellan 16 och 80 år som fritidsfiskade någon gång under 2017 (I undersökningen utgör de som ägnar sig åt sportfiske, en majoritet) Man fångade och behöll ca 9 600 ton fisk. Det svenska fritidsfisket omsatte ca. 8,8 miljarder kr 2017.

När det gäller fisketurism görs det i den vetenskapliga litteraturen en uppdelning mellan turistfiskare och fisketurister. Den första gruppen ägnar sig åt fiske som en del av upplevelsen medan för den senare gruppen är fiske huvudaktiviteten och reseanledningen.

En sportfiskedestination är i sportfiskarnas ögon ett område som är värt att besöka p.g.a. områdets starka bestånd av fisk och goda möjlighet att få fisk. Men även kombinerat med naturupplevelse och social samvaro.

Allt fler svenskar reser för att fiska och utnyttjar i allt högre grad olika tjänster för att underlätta fisket. De är med andra ord fisketurister. Därutöver tillkommer utländska besökare som årligen kommer till Sverige för att fiska och den omsättning de tillför i egenskap av fisketurister. De har enligt en tidigare studie från Sveriges Turistråd beräknats uppgå till ca 0,8 miljoner personer per år.

Det finns idag en hel näring kring sportfisket som bl.a. består av företag som erbjuder olika former av fisketuristiska tjänster. Dessutom finns ett stort antal redskapstillverkare, redskapsförsäljare, fiskevårdare samt särskilda branschriktade utbildningar runt om i landet.

Det samlade utbudet från den svenska sportfiskenäringen kan årligen beskådas på den nationella sportfiskemässan som arrangeras växelvis i Jönköping och i Stockholm.

Nationella mål och strategi för svensk fisketurism

Sverige har nationella mål och en nationell strategi för fritidsfiske och fisketurism. Strategin är framtagen av Jordbruksverket och HaV i samverkan med berörda intressen. Det är Jordbruksverket som har det nationella myndighetsansvaret för fritidsfiske och fisketurism.

Den nationella strategin löper till 2020 och utgör främst en vägledning för myndigheternas främjandearbete för fritidsfisket och fisketurismen. Den slår bland annat fast att fisketurismen utgör en viktig del av svensk besöksnäring med en stor utvecklingspotential, framför allt på landsbygden. Strategin ligger också i linje med den nationella strategin för hela den svenska besöksnäringen.

Bland de viktigaste målen fram till 2020 som pekas ut i strategin är följande:

- Fisketurismen har minst fördubblats och är en viktig del av svensk besöksnäring som skapar arbetstillfällen och betydande samhällsekonomiska värden.
- Hav, sjöar och vattendrag producerar ekosystemtjänster som tillgodoser fritidsfiskets och fisketurismens behov.
- Fritidsfisket och fisketurismen bedrivs långsiktigt hållbart med hänsyn till miljön och ekosystemen.

Fisketurismens potential i Skåne

I Skåne finns mycket goda förutsättningar för att utveckla fisketurism. Några av de viktigaste förutsättningarna är följande. Området ligger nära marknaden, d v s det finns stora befolkningscentra i omedelbar närhet och kommunikationerna är mycket väl utvecklade. Som exempel kan nämnas Öresundsregionen med närmare fyra miljoner invånare eller den relativa närheten till befolkningsmässigt stora länder som Polen, Tyskland och Nederländerna. Det finns ca 25 miljoner aktiva sportfiskare i Europa. Fiskeresursmässigt är det också väl förspänt. Skåne är ett utpräglat kustlän som gränsar till produktiva kust och havsområden. Härtill kommer ett antal intressanta inlandsvatten i form av sjöar och vattendrag. Infrastrukturen är väl utbyggd och med kuststräckor i flera väderstreck, är det enkelt att förflytta sig till nya fiskeplatser som kan väljas beroende på vindriktning. Svagheter för Skånes vidkommande ligger i att den fisketuristiska infrastrukturen och samordningen är i det närmaste obefintlig. Man kan exempelvis jämföra med hur man arbetar med fisketurism från dansk sida. Där görs stora samordnade satsningar för att utveckla kustfisketurismen efter havsöring och andra arter. Tydliga exempel på sådana satsningar är Fishing Zealand, på Själland och Fyns satsning på fiskande besökare. Ett annat är trolldaggfisket efter lax där man ligger långt före Sverige trots att förutsättningarna är minst lika goda här.

Fisketurismens potential i Trelleborg

Trelleborg har en lång och lättillgänglig kust med många intressanta fiskeplatser. Härtill kommer ett antal mindre hamnar som i sig kan nyttjas som fiskeplats, men framför allt som utgångspunkt för de som föredrar havsfiske och nyttjar båt. Intressanta fiskevatten i inlandet inom kommunen, är av mindre omfattning. Med färjetrafiken samt Öresundsbron, är det enkelt för Europas sportfiskare att nå fisket i och kring Trelleborg. Utredningar visar att utländska sportfiskare stannar längre på en destination, och spenderar mer pengar. Fisket på kust och hav, bedrivs till stor del under höst, vinter och vår och lockar förutom utländska sportfiskare, även sportfiskare från närområdet samt övriga delar av landet. De fiskande gästerna kan under denna tid på året då besöksfrekvensen i övrigt är något lägre, bli ett värdefullt komplement till verksamheten för entreprenörer inom besöksnäringen. Tillgången till boende i närområdet är god och möjligheten till utveckling av service med inriktning mot sportfiskare finns.

Projektet

Syftet med projektet har varit att med olika metoder samla information som kan ligga till grund för en utvärdering av förutsättningarna för en satsning på turismnäring med inriktning mot Sportfiske i Trelleborg. Informationen har därefter använts för att peka på olika åtgärder som kan öka möjligheterna för etablering av Sportfisketurism i Trelleborg.

Den samlade Informationen från projektet kommer vidare att vara vägledande vid formandet av ett uppföljande projekt med inriktning mot etablering av sportfisketurism, där den geografiska omfattningen kan utökas till att gälla Söderslätt, Sydkusten, alt. hela Skåne. Projektet har genomförts i samarbete med Trelleborgs kommun, där olika förvaltningar har varit behjälpliga i arbetet.

Projektorganisation

Projektägare: Sportfiskarna

Projektledare: Per Göran Jönsson, Sportfiskarna

Styrgrupp: Ditte Fagerlund, Trelleborgs Turistcenter, Anders Karlsson, Sportfiskarna.

Projektgrupp: Trelleborgs Turistcenter (olika personer), Per Göran Jönsson, Sportfiskarna, Anders Karlsson, Sportfiskarna. Beroende på uppgift har olika förvaltningar inom Trelleborgs kommun varit inblandade i projektarbetet.

I projektet har information samlats genom fältstudier, kartstudier. Informationssök via internet. Studier av rapporter och dokument. Personliga möten.

Redovisning projektarbete / metoder

Inventering.

Fiskevatten / fiskeplatser

Inventeringen har skett i fält, samt via studier av kartmaterial.

Inventering och dokumentering av fiskevatten / fiskeplatser har skett inom projektets geografiska avgränsning. Syftet med inventeringen har varit att få en bild av möjligheterna till sportfiske i Trelleborgs kommun. Vid inventeringen har uppdelning gjorts i, *typ av vatten/fiskeplats*, samt *inlandsvatten, kust*. Kriterier som använts vid bedömning av fiskevatten / fiskeplats är, fiskbarhet, tillgänglighet, upplåtet fiske. Kusten har av praktiska skäl vid inventeringen i fält, delats upp i ett antal delsträckor.

Uppdelning har skett enligt:

Fr. kommungräns i väster (Fredshög) till Skåre, öarna.

Fr. Skåre, öarna till hamnen Skåre.

Fr. Stavsten till Trelleborgs hamn.

Fr. Trelleborgs hamn till Dalköpingeån.

Fr. Dalköpingeån till Gislöv läge.

Fr. Gislöv läge till Simremarken.

Fr Simremarken till Böste.

Fr. Böste till Smyge.

Fr Smyge till Beddinge.

Fr. Beddinge till kommungräns i Öster (Skateholm).

Vid redovisning av resultat görs en mer generell uppdelning av kuststräckan.

Hamnar

Inventering och dokumentering av hamnar inom projektets geografiska avgränsning. Inventeringen har skett i fält.

Syftet med inventeringen har varit att få en bild av hamnen som fiskeplats, samt för att få en bild av tillgängligheten. Ex, p-platser, båtramp, kajplatser, uppställningsplats för trailer, övrig service.

De hamnar som inventerats är, Skåre, Gislöv, samt Smyge.

Även västra delen av Trelleborgs hamn har inventerats.

Utöver inventering, har information om de mindre hamnarna inhämtats från Trelleborgs kommun, Tekniska förvaltningen. Synpunkter angående tillgänglighet för fiskande med egen båt, har inhämtats från Markus Lundgren, Sportfiskarna. Medförfattare till "Havsfiskeboken".

Boende

Inventering tillgång till boende inom projektets geografiska avgränsning. Här har webbsidan "Visittrelleborg.se" och den sammanställning av tillgängliga boende inom Trelleborgs kommun som presenteras där, använts som utgångspunkt för inventeringen. Detta då man på Trelleborgs Turistcenter menar att allt tillgängligt boende finns representerat där.

Inventeringen har i första hand syftat till att ge en generell bild av antal tillgängliga boenden. I andra hand har boendet bedömts utifrån geografisk placering och form av boende (ex. hotell, B&B) för att därefter grovt skattas som lämpliga för utveckling ur ett fisketuristiskt perspektiv.

Tillgänglig information om möjligheterna till sportfiske i Trelleborg.

I projektet har information med anknytning till Sportfisket i Trelleborg sökts via webbsidor, i litteratur, samt i turistmaterial på Trelleborgs Turistcenter. Personal på Trelleborg Turistcenter har även tillfrågats om hur man får tillgång till information om Sportfisket i Trelleborg.

Litteratur, rapporter och dokument

I projektet har litteratur, rapporter och dokument med koppling till sportfisketurism studerats. Även rapporter och dokument med inriktning mot fiske- och vattenvård, speciellt med anknytning till Trelleborg, har studerats.

Förvaltning fiskeresursen

En allt viktigare del i utvecklingen av turismnäring med koppling till sportfiske, är hur man förvaltar fiskeresursen. I undersökningar kring sportfisketurism, visar det sig att en viktig faktor i valet av destination för en besökare, är tillgången på fisk. Man uppskattar också att fiska på naturliga, livskraftiga bestånd av fisk i natursköna miljöer.

I projektet har detta studerats inom Trelleborgs kommun, genom fysisk inventering vid vattendrag, samt studier av projektrapporter och annat material kopplat till fiske- /vattenvård i kommunen.

Då fiskeresursen i Trelleborgs kommun till största delen är kopplad till kustfisket och då fisket efter havsöring, har fyra vattendrag inom Trelleborgs kommun studerats. Tullstorpsån, Gislövsån, Dalköpingeån och Albäcksån. Inget av vattendragen är att betrakta som fiskevatten, men utgör istället viktiga reproduktionslokaler för havsöringen.

Dalköpingeån. Ett viktigt reproduktionsvatten för havsöring.

Sportfiskarna har deltagit på möten med Tullstorpsåns ek. förening, Ståstorpsåns ek. förening, samt i möte med S.Ö Skånes Vattenråd. Vid möten har projektet presenterats och diskussioner har förts med utgångspunkt för en hållbar förvaltning av fiskeresursen.

Jämförande satsningar inom sportfisketurismen.

Inom projektet har etablerade satsningar inom fisketurismen studerats. Danska satsningar som studerats har varit, Fishing Zealand på Själland och Havörred Fyn på Fyn. En svensk satsning som studerats har varit Fish your dream på Gotland. Gemensamt för de olika satsningarna är att de har en koppling till kustfiske och fiske efter havsöring, samt att man i samtliga fall understryker vikten av att förvalta fiskeresursen på ett hållbart sätt.

Enkäter

En enkät har använts av personalen på Trelleborgs Turistcenter, för att med hjälp av ett antal frågor få en bild av den besökande turisten med intresse för sportfiske. Enkäten har använts under turistsäsongen 2018.

Enkäter kan vara ett sätt att få en bild av den besökande sportfiskaren. Informationen kan vara en hjälp i utformandet av boende, service och information.

Resultat

Inventering

Fiskevatten / fiskeplatser kust.

Man kan konstatera att kusten är lättillgänglig inom hela Trelleborgs kommun. Det finns bebyggelse nära kusten, främst inom tätorten, men även i de perifera delarna både i Väster och Öster.

Men det finns också partier där kusten ligger fri från bebyggelse och ger en fin naturupplevelse.

Vid inventering i fält har av praktiska skäl Trelleborgs kuststräcka indelats i ett antal delsträckor. Då de till varandra närliggande delsträckorna som använts i inventeringsarbetet i många fall är lika i sin karaktär, har en så detaljerad indelning inte funnits vara nödvändig vid redovisningen av resultat.

De intressantaste fiskeplatserna i den västra delen av kommunen finns mellan den västra kommungränsen och Stavstens udde.

Stranden är långgrund, men med några partier med lite djupare vatten nära land. Det är varierad botten med stort inslag av sten.

Fisket kan, beroende på fiskemetod, bedrivas från land från flera platser.

Men vadning är att föredra.

Sträckan mellan Stavstens udde och Simremarken kan betraktas som mindre intressant. Men beroende på inriktning på fisket, är den ändå fiskbar på flera platser. T.ex. delar av Trelleborgs hamns västra del. Området kring Gislövs läge. På dessa platser kan fisket bedrivas från land.

En del av Trelleborgs kust

I kommunens östra del är det sträckan mellan Simremarken och Beddinge som är mest intressant. Här finns långgrunda stränder och en varierad botten med inslag av sten. Även här kan, beroende på metod, fisket bedrivas från land. Men vadning är att föredra.

Avsaknaden av parkeringsplatser är i vissa fall ett problem för den bilburna

fiskaren. Det kan också vara en trafikfara. På några platser finns parkeringsfickor i vägrenen, men de är alldeles för få. Ibland sker parkering i direkt anslutning till bebyggelse och kan då vara ett hinder i ibland trånga bostadsområden.

P-platserna är för få.

Man kan även konstatera att det saknas information relaterad till fisket, placerad vid kusten. T.ex. samlat på någon form av informationstavlor.

Inlandsvatten.

Vid inventering av inlandsvatten inom Trelleborgs kommun har bara en fiskeplats hittats som är upplåten för allmänt fiske. D.v.s. att man kan köpa fiskekort gällande för vattnet.

Vattnet ligger i kommunens N.V. hörn i höjd med V. Vemmerlöv.

Åmossarna är ett vattensystem med ett antal små sjöar i ett pärlband i Ståstorpsåns avrinningsområde. I dagsläget är det två av sjöarna som är upplåtna för fiske. Området är relativt lättillgängligt.

Fiskekort köps på plats genom att man lägger pengar i en brevlåda vid markägarens gård. Det finns plats för bilar, men inga tydligt anvisade P-platser. Enligt uppgift finns det gädda, abborre och div. vitfisk i sjöarna. Det finns ingen tydlig information på plats som anger var man får fiska, vilka fiskeregler som gäller, eller hur man köper fiskekort.

Åmossarna.

Hamnar.

Trelleborgs mindre hamnar i Skåre, Gislöv och Smyge, har alla en potential som bra och lättillgängliga fiskeplatser.

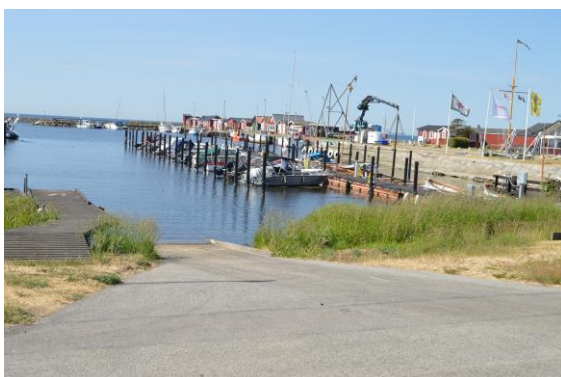

Från hamnpirarna når man lite djupare vatten och därmed också fler arter att fiska på. I Gislöv finns även goda möjligheter till ett bra fiske från den stenskonig som i västlig riktning avgränsar båtuppställningsplatsen mot havet. Det finns goda parkeringsmöjligheter i Smyge, men ett begränsat antal P-platser i Gislöv och Skåre.

Enligt information inhämtad från Trelleborgs kommun, Tekniska förvaltningen, är hamnpirarna tillgängliga för fiske. Dock får man inte fiska in mot hamnbassängerna.

Fiske från egen båt.

Vanligt traditionellt havsfiske och Trolling är populära former av sportfiske där man i båda fallen ofta använder sig av en egen båt. Samtliga tre hamnar, Skåre, Gislöv och Smyge, har ramper som gör det möjligt för den gästande fiskaren med egen båt att sjösätta. Det finns även möjlighet till gästplats vid kaj.

Hamnen i Gislöv.

Enligt information inhämtad från Trelleborgs kommun, Tekniska förvaltningen, är det kostnadsfritt att använda båtramperna. Om båtar ligger vid förtöjningsplats över natt, ska gästbåtsavgift erläggas. Det är respektive båtklubb som tar upp avgiften.

Vid fiske från båt når man lite djupare vatten och kan då fånga lite fler arter än den kustnära sportfiskaren. T.ex. plattfisk och torsk.

En populär och ganska omfattande form av havsfiske är trollingfisket.

Det är då främst lax man fiskar efter.

Trelleborgs hamn, västra delen

Största delen av Trelleborgs hamn är av olika anledningar inte tillgänglig för allmänheten. Men ett område vid den västra hamnen är öppet och kan fiskas från ett storblockigt erosionsskydd.

Härifrån går det att bedriva fiske och under flera år har man på västkanten arrangerat horngäddetävlingar vid platsen.

Det finns även en vågbrytare / pirarm där yttersta delen är avgränsad med staket och ej tillgänglig för allmänheten.

Området ligger i ett område med hamn- och industriverksamhet.

Det finns ett begränsat antal parkeringsplatser.

Information om fisket saknas på platsen.

I staketet som avgränsar den yttersta delen av vågbrytaren / pirarmen finns en grind. Vid inventeringen av platsen var grinden öppen, men ingen information fanns om att området inte var tillgängligt för fiske.

Del av Trelleborgs hamns västra del.

Boende.

Det finns förhållandevis gott om möjlighet till övernattning för den som turistar i Trelleborg. Det erbjuds boende av olika kategorier. Ställplatser för husbil / husvagn. Campingplatser. Vandrarhem. B&B. Lägenheter / rum. Stugor och hotell. Och gästhamn för båtfolk.

Hotell är koncentrerat till centralorten, medan resterande är fördelat över kommunen och återfinns såväl kustnära som en bit in i landet.

STF's vandrarhem i Smyge, är ett boende som i sin marknadsföring i någon mån vänder sig till fiskande gäster.

Tillgänglig information om möjligheterna till sportfiske i Trelleborg.

Man kan konstatera att det inte finns någon samlade information om Sportfisket i Trelleborg. På Visit Trelleborgs hemsida, finns inte fiske med som aktivitet bland länkar under "Att göra".

På Visit Skånes hemsida under "Se och göra/fiske", nämns inte något om fisket på sydkusten.

På den tryckta kartan "Smultronställen på Söderslätt & Skånes sydkust", finns det tips om en rad olika utflyktsmål och aktiviteter. Men inget om fiske. Fiskeplatser i Trelleborg nämns på någon enstaka webbsida.

I en guidebok om kustfiske efter havsöring. (Havsöringsguiden Skåne & Blekinge, Pelle Klippinge), nämns en fiskeplats i Trelleborg.

Dessutom har en tysk guidebok nämnts av personal på Trelleborgs turistcenter som används av personal på Trelleborgs.

I övrigt är det den kunskap som personalen på Trelleborg Turistcenter, individuellt har tillförskaffats sig, som kan förmedlas till besökande turister.

Litteratur, rapporter och dokument.

Värdefull information till projektet har inhämtats från bl.a. olika rapporter utgivna av myndigheter. Ex. Jordbruksverket och Havs och vattenmyndigheten. Men även rapporter från inventeringar av Trelleborgs vattendrag, gjorda av konsulter eller av kommunens egen personal, har tillfört information till projektet.

Förvaltning fiskeresursen.

Fyra vattendrag inom Trelleborgs kommun har studerats.

Tullstorpsån, Gislövsån, Dalköpingeån och Albäcksån.

Samtliga vattendrag är i olika omfattning fysiskt påverkade genom rätning, dikning och kulvertering. Genom sin placering nära jordbruksmark och tätort, är även vattenkvaliteten påverkad.

Biotopåtgärder Tullstorpsån

Havsöring påträffas i samtliga vattendrag. Det är dock oklart om lek och uppväxt är framgångsrik i alla. Inom tätorten kan, i dagsläget, Dalköpingeån ses som det viktigaste vattendraget för havsöringens reproduktion. Det har gjorts en rad olika inventeringar på uppdrag av Trelleborgs kommun i samtliga vattendrag. I några har även gjorts olika former av biotopvårdsåtgärder, där de som gjorts i Tullstorpsån är de mest omfattande.

Ekologgruppen lämnade 2017 en rapport där man studerat s.k. ekosystemtjänster i Tullstorpsån. Man har identifierat 15 olika ekosystemtjänster, där flertalet kopplar till vattenrenade effekter, men även sådant som kopplar till rekreation och friluftsliv. T.ex. fiske.

Ungefär 1 500 – 1 700 m² lekbottnar och uppväxtområden har anlagts med syfte att förbättra förhållandena för havsöring i ån. Vidare har det skett plantering av träd och buskar längs ån som på längre sikt kommer bidra till beskuggning. Beskuggningen förväntas ge minskad igenväxning samt sänkt temperatur i vattnet, vilket är gynnsamt för bland annat öringen.

Det finns i dagsläget pågående projekt av i olika form i samtliga vattendrag.

Fisket efter havsöring i havet regleras via fiskelagen där fisken på olika sätt är fredad vissa delar av året. Det finns även s.k. skyddszoner utanför samtliga åmynningar, där inget fiske får bedrivas under delar av året. Fiske är inte tillåtet i någon av åarna.

Det finns inga uppgifter om åtgärder som syftar till förvaltning av fisket i inlandsvatten inom kommunen. Dock kan biotopåtgärder som anläggande av våtmarker i anslutning till sjöar och dammar på sikt förbättra vattenkvaliteten och därmed också gynna fisk och andra vattenorganismer.

Jämförande exempel

I projektarbetet har information om exempel med anknytning till pågående fisketuristisk verksamhet, sökts.

Exempel som projektet har tagit del av är, Fishing Zealand (Själland) och Havörred Fyn från Danmark.

Fish your Dream, Gotland.

De båda exemplen från Danmark, visar på en nationell strategi, där man ser att danska och utländska sportfisketurister kan bidra till den danska samhällsekonomin. I båda exemplen kopplar verksamheten till kustfiske och i hög utsträckning till fiske efter havsöring.

Fishing Zealand är ett samarbetsprojekt mellan Danmarks sportfiskeförbund, ett antal kommuner på Själland, samt ideella sportfiskeorganisationer, där man jobbar tillsammans med lokala entreprenörer inom turistnäringen. Utgångspunkten är att skapa ett hållbart sportfiske genom främst ett aktivt fiske- och vattenvårdsarbete, som i sin tur gynnar besöksnäringen med inriktning mot sportfiske. Anslutna kommuner förpliktigar sig att aktivt arbeta för en hållbar förvaltning av fiskeresursen, bl.a genom olika fiske- och vattenvårdsåtgärder.

Även när det gäller **Havörred Fyn** finns fiske- och vattenvården i botten. Det fina sportfisket på Fyn är ett resultat av 25 års målmedvetet arbete i Havörred Fyn-projektet., där målet varit återställning av naturmiljöer, vattendrag, och därigenom öka tillgången på havsöring, samt att få turistnäringen att växa. Inom Havörred. Fyn har man utvecklat övergripande informationskanaler bl.a. i form av en webbsida där besökare kan få information om fisket, boka boende, boka fiskeguide och mycket mera.

Fish your dream Gotland, är en del av en privat entreprenörs satsning inom sportfisketurismen.

Verksamheten på Gotland bygger på kustfiske efter havsöring. Man erbjuder allt från hela fiskepaket med mat, boende samt fiskeguide, till enbart boende, eller enbart fiskeguidning på den gotländska kusten. Liksom på Fyn och Själland, bedrivs på Gotland fiske- och vattenvård för att gynna havsöringen., även om det inte sker i Fish your dreams regi. Men företaget har ett engagemang i fiskevården och stöttar även ekonomiskt.

I en forskningsstudie från Uppsala universitet Campus Gotland, visar man att den totala omsättningen inom gotländskt sportfiske efter havsöring är runt 40 miljoner kronor per år.

Enkäter

En enkät har använt av personalen på Trelleborg Turist Center, under projektet. 11 personer har svarat, vilket ger ett underlag som är svårt att dra några slutsatser från. Man kan nämna att merparten av de svarande är från Tyskland, är intresserade av kustfiske och följdfrågor

från besökarna har gällt fiskeregler, samt i ett fall, var man kan köpa en roddbåt.

Förslag åtgärder

Åtgärdsförslag fiskevatten /fiskeplatser.

Kust.

Fisket från Trelleborgs kust är lättillgängligt på de flesta ställen. Dock saknas på flera håll p-platser, vilket gör att de fiskande ibland parkerar sina bilar olämpligt vid vägen eller inne i bostadsområden. På några platser finns parkeringsfickor i vägrenen, men det vore önskvärt att man, där det är möjligt, anlägger ytterligare sådana platser. P-platsen skulle kunna markeras med en kombinerad parkerings och fiskesymbol, som då både visar att det finns en p-plats och att det är en etablerad fiskeplats. Det vore vidare önskvärt med informationstavlor på några platser längs kusten. Tavlorna kunde visa information som kopplar till fisket. T.ex. information om fiskeplatser, vilka arter man kan fånga samt fiskeregler.

P-plats vid den västra kuststräckan.

Inlandsvatten.

Vid inventering har bara ett inlandsvatten hittats som är allmänt upplåtet. Åmossarna. Det kan finnas andra vatten som skulle kunna upplåtas efter diskussion med fiskerättsägare. I ett uppföljande projekt bör detta undersökas. Gällande de två sjöar i Åmossarnas system, som idag är tillgängliga för fiske, bör man se över informationen. Det saknas skyltar som talar om vilka sjöar som man får fiska i. Det är inte tydligt hur man köper fiskekort eller vilka fiskeregler som gäller. Det finns inga anvisade parkeringsplatser. Arbetet med att förbättra denna information måste naturligtvis lösas i samarbete och samförstånd med mark- / fiskerättsägaren. Man kan även då diskutera andra lösningar för fiskekortsköpet.

Hamnarna.

Trelleborgs mindre hamnar i Skåre, Gislöv och Smyge, har alla en potential som bra och lättillgängliga fiskeplatser.

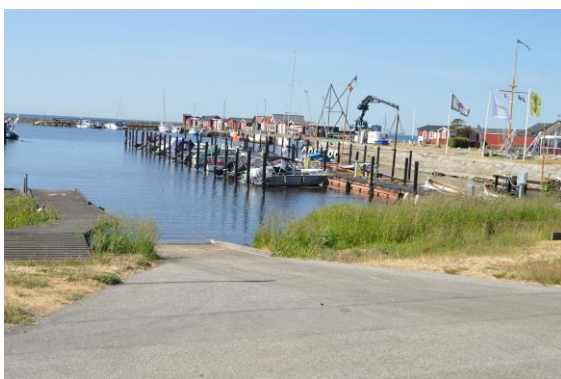
Från hamnpirarna når man lite djupare vatten och därmed också fler arter att fiska på. I Gislöv finns även goda möjligheter till ett bra fiske från den stenskoningen som i västlig riktning avgränsar båtuppställningsplatsen mot havet. Det finns goda parkeringsmöjligheter i Smyge, men ett begränsat antal P-platser i Gislöv och Skåre. Bristen på p-platser kan uppmana till olämplig parkering och bör lösas.

Man bör se över säkerheten vid hamnpirarna, samt med tydliga skyltar / informationstavlor, informera om fisket. Regler, arter man kan fiske efter, m.m.

Fiske från egen båt.

Vanligt traditionellt havsfiske och Trolling är populära former av sportfiske där man i båda fallen ofta använder sig av en egen båt.

Samtliga tre hamnar, Skåre, Gislöv och Smyge, har ramper som gör det möjligt för den gästande fiskaren med egen båt att sjösätta sin båt.

I hamnen bör det finnas anvisad uppställningsplats för båttrailer, samt P-plats för bil. Upplåten kajplats för gästande båtar.

Det är vidare önskvärt med en tydlig information vad som gäller i hamnen gällande bil- och trailer-parkering, båtplats, sjösättning, samt annan information som kopplar till den gästade sportfiskaren Tex. fiskeregler, förekommande arter, hänvisning till sjökort. Enkel betalning av ev. avgifter. Ex. via en app i telefonen.

En anvisad plats för rensning av fisk med rinnande vatten underlättar en hygienisk hantering av fångsten.

Hamnar och dess pirar och vågbrytare, är generellt sett intressanta fiskeplatser. Så även i Trelleborgs hamn. Idag finns viss möjlighet till fiske i den västra delen av hamnen. Det är dock otydligt var man får fiska. Det bör göras tydligt vilken del av området som medger tillträde och tillåtelse för fiske. Man kan vidare med enkla medel skapa säkra fiskeplatser och enklare tillträde vid erosionsskyddet som avgränsar mot havet bakom gamla Polystyrenfabriken.

Vid vidare planering av gamla hamnområdet och byggandet av den nya hamnen bör man i ett tidigt skede göra plats och tillträde för sportfisket.

Åtgärdsförslag boende.

Anpassning service mot sportfiskande gäster

Det fisket som är mest intressant i dagsläget, för den gästande fiskaren i Trelleborg är fisket på kust och hav. Detta fiske bedrivs till stor del under höst, vinter och vår och lockar förutom utländska sportfiskare, även sportfiskare från närområdet samt övriga delar av landet. De fiskande gästerna kan under denna tid på året då besöksfrekvensen i övrigt är något lägre, bli ett värdefullt komplement till verksamheten för entreprenörer inom besöksnäringen.

Som bland andra kategorier gäster hittar man olika krav och förväntningar på den service ett boende kan erbjuda.

Bland de besökande sportfiskarna kan man tänka sig en kategori som nöjer sig med ett enkelt boende och som i övrigt klarar sig på egen hand.

Men det finns även de som väljer en högre grad av service om det är möjligt.

Man har sett i studier av etablerade sportfiskedestinationer, att det, särskilt i fråga om utländska besökare, är en fördel att erbjuda paketerade servicelösningar.

Ett förslag till ett enkelt paket kan vara:

Boende, frukost, lunchpaket, middag.

Man kan fylla på med, fiskeguide, tillgång till båt.

Hjälp att ta hand om fångst. Förädling i form av, rök, vakuumförpackning, tillagning.

Det är bra om boendet kan erbjuda, frys, torkutrymme för kläder och vadare.

För de som kommer med egen båt, kan det vara en fördel om det finns en uppställningsplats för båttrailer.

Att kunna få aktuell information om fisket, fiskeplatser, fiskeregler, är värdefullt för den gästande fiskaren. I den vedertagna uppdelningen av besökande fiskare, kan Turistfiskaren och den mindre erfarne fiskaren även behöva tips och hjälp kring utrustning och fiskemetoder.

Kanske reser man tillsammans i en familj där barn och ungdomar vill fiska.

Bra att då känna till lättillgängliga fiskevatten/ fiskeplatser.

Om man inte har möjlighet att vara uppdaterad själv, är det bra om man kan hänvisa till informationskällor, kartor och liknande.

Det är bra att veta var närmsta fiskebutik finns.

Marknadsföring är en viktig komponent för att nå framgång i arbetet med fisketurism. Detta gäller naturligtvis även de boende som väljer att rikta sin verksamhet mot sportfiskare. Att kunna erbjuda paketlösningar

av den typ som nämns ovan., kan vara en fördel. Marknadsföringen bör ske i kanaler som når både nationellt och internationellt.

Det kan nämnas att, STF:s vandrarhem i Smyge redan idag, i sin marknadsföring, vänder sig till sportfiskande gäster och har en del erfarenhet från att ta emot den kategorin gäster.

Tillgänglig information

I flera rapporter nämns information och marknadsföring om destinationen / fisket, som bland de viktigaste parametrarna för att nå framgång i satsningen på fisketurism.

Att förmedla informationen via digitala källor är både snabbt och effektivt. För Trelleborgs del handlar det om att utnyttja befintliga kanaler som t.ex. visittrelleborg.se. Men även regionala, nationella och internationella kanaler bör användas. På sikt bör en egen kanal för fisket, i form av webbsida och app, upprättas. Förutom den digitala informationen, bör fisket även få plats i det tryckta materialet. T.ex. i turistkartor, där en enkel fisksymbol kan ge hänvisning till ett antal fiskeplatser i kommunen.

I den digitala världen finns möjligheter att utveckla speciallösningar där telefonen allt mer blir ett verktyg. Information och regler för användandet av hamnar kan vara ett sådant område som lämpar sig för den typen av lösningar. Enkel betalning av hamnavgift via telefonen kunde då också ingå. För den besökande fiskaren kan möjligheten att nå information om fiskeplatser, fiskeregler och annan relevant information i telefonen, vara värdefullt.

Vid kusten och i hamnarna är det lämpligt att uppföra någon form av informationstavlor där besökaren vid kusten t.ex. kan få information om fiskeplatser, arter man kan fånga samt, fiskeregler.

I hamnarna kan man informera regler som gäller för fisket i hamnen, men även hänvisning om vad som gäller för den gästade med egen båt.

Förvaltning fiskresursen

En viktig parameter i att utveckla en besöksnäring med inriktning mot sportfiske, är tillgången på fisk. Detta nämns i flera rapporter där man konstaterar att en av anledningarna till att sportfiskare väljer en viss destination för sin fiskeresor, är tillgången på fisk. Det visar sig också att man föredrar destinationer där man förvaltar fiskeresursen på ett hållbart sätt.

I Danmark jobbar man målmedvetet för att öka sportfisketurismen. I de båda projekten, Fishing Zealand och Havörred Fyn, arbetar man parallellt med övrig turismfrämjande verksamhet även med förvaltning av fiskresursen på olika sätt. För Trelleborg som sportfiskdestination handlar det till stor del om att erbjuda ett intressant kustfiske. Den art som fiskas mest utefter kusten är havsöring.

Havsöring från kustfiske i Trelleborg

Trelleborg har ett antal mindre kustmynnande vattendrag. Vattendragen är på grund av sin storlek inte att betrakta som fiskevatten. Men de är i stället viktiga reproduktionslokaler för havsöring.

För att förvalta fiskeresursen havsöring på ett sätt som gynnar kustfisket och därmed fisketurismen, är det således viktigt att värna om dessa vattendrag. De vattendrag som studerats i projektet är, Tullstorpsån, Gislövsån, Dalköpingeån, samt Albäcksån. Samtliga är påverkade genom fysisk påverkan, samt genom försämrad vattenkvalitet.

Trelleborgs kommun har genom åren på egen hand eller via konsulter, gjort ett flertal inventeringar och karteringar i vattendragen. Det finns ett antal rapporter med resultat och även förslag på åtgärder.

Det finns i dagsläget pågående projekt av olika karaktär i samtliga vattendrag. Det mest omfattande i Tullstorpsån. Men även projekt i Ståstorpsån, där man likt i Tullstorpsån, bildat ekonomisk förening, har potential att växa i omfattning.

Trelleborgs kommun bör ta ett helhetsgrepp om sina vattendrag och se potentialen i dem. Genom de ekonomiska föreningar som bildats i Tullstorpsån och Ståstorpsån, har man samlat markägarintressen och därmed skapat en enklare samarbetsform då man vill göra åtgärder i vattendragen. Enligt uppgift från de upphandlingar som är på gång i kommunen, har man för avsikt att starta dialogmöten med markägare i Albäcksåns, samt Dalköpingeåns avrinningsområde. Detta är positivt och kan vara en början på genomförande av åtgärder även på fastigheter som inte tillhör kommunen. Man bör även ta med Gislövsån i arbetet då den, trots sin ringa storlek, ändå är ett viktigt reproduktionsvatten för havsöringen.

Vidare är det viktigt att se till att de regler som gäller för kustfisket efterföljs. På sikt är det även önskvärt att man verkar för att regler för fiske med mängdfångande redskap justeras så att de grunda delarna av kusten (innanför 3 m. djup) enbart nyttjas för sportfiske.

Sportfiskarna har som en del i projektarbetet träffat Sydvästra Skånes vattenråd, Tullstorpsån ek. förening, samt Ståstorpsåns ek. förening. I föredrag har då redovisats för projektet "Regional fisketurism Trelleborg, en förstudie" och vikten av att värna om Trelleborgs vattendrag i en satsning på en besöksnäring med inriktning mot sportfiske.

Det är viktigt att kommunen upprätthåller en dialog med dessa organisationer, men även de lokala fiskeklubbarna kan vara en samarbetspartner i utvecklingen av fisketurism, liksom i fiskevårdsarbetet.

Slutsatser

Vi behöver inte längre fiska för husbehov. Men vi vill ändå fortfarande göra det. Andra är villiga att resa längre sträckor för att fiska under speciella förhållanden och det är troligt att denna grupp som sorterar under vad man kallar upplevelseturism / naturbaserad turism, ökar.

Trelleborg har med sin lättillgängliga kuststräcka, väl utbyggda infrastruktur och relativt goda tillgång till olika former av boende för den gästande sportfiskaren, en bra förutsättning att möta den kategorien av turister. Det finns en tydlig potential där man kan se att sportfisket kan utvecklas och bidra till turism och regional utveckling. Positivt är också att, det fiske som är mest intressant för sportfiskaren, till största delen bedrivs, höst, vinter och vår, då besöksfrekvensen i övrigt är något lägre.

Slutsatser från fallstudier av etablerade sportfiskedestinationer, är att omsättningen hos entreprenörer inom sportfisketurismen, verkar vara beroende av andelen utländska besökare. Detta beror dels på att utländska besökare stannar längre, men också på att man köper mer service på resmålet. Man har vidare i dessa studier sett att destinationer med en begränsad andel utländska besökare, saknar entreprenörer med en bredare service, paketering samt riktade distribution och marknadsföring mot den utländska marknaden. Trelleborg har ett fördelaktigt läge, med egen färjetrafik till kontinenten och närheten till Danmark och Öresundsbron, för att attrahera utländska sportfiskare.

En annan faktor som påverkar intäkter och prissättning av tjänster, är att då det, som i Sverige, är generellt sett låga kostnader för fisket (priset för fiskekort), tenderar den gästande fiskaren att vilja betala mer för kring servicen. För Trelleborgs del är merparten av det intressanta sportfisket lokaliserat till kust och hav, där fiske är fritt.

Det är därmed lämpligt att nya och gamla entreprenörer inom turistnäringen, tittar på hur man kan öka förädlingsgraden av sin verksamhet och rikta den mot kategorien sportfiskare.

Man kan även tänka sig att aktörer som normalt inte är verksamma inom besöksnäringen, i sin verksamhet lyfter in sportfisket som ett komplement. T.ex. yrkesfiskare som kan erbjuda fisketurer. Förädling av fångst där den gästande fiskaren kan erbjudas rökning och vakuumförpackning av sin fångst. Eller kanske tillredning av fångst i något restaurangkök. I en växande besöksnäring med en ny inriktning kan man även se nya yrkeskategorier växa fram. T.ex. fiskeguider, som i olika omfattning hjälper och servar den gästande sportfiskaren.

Det är vidare, som nämnts tidigare i rapporten, av största vikt att man förvaltar fiskeresursen på ett sätt som gör att man kan bedriva ett attraktivt fiske. För Trelleborg del handlar det då i första hand om att medverka till att det bedrivs fiske- och vattenvård i kommunens vattendrag, som gynnar havsöringen.

I sin framtidsvision Fiske2020 skriver HaV angående sitt Målområde 5: Fisketurism, bl.a. "Genom ett lokalt eller regionalt samarbete, exempelvis i form av en utvecklad marknadsorganisation kan det fisketuristiska företagandet utvecklas". För Trelleborgs del skulle ett sådant samarbete kunna vara att man medverkar till att man på sikt samlar allt fiske i Skåne under begreppet "Fiskedestination Skåne". Ett delmål kan vara att skapa "Fiskedestination sydkusten".

Sportfiske på kusten i Trelleborg

Referenser

Rapport fra Task force om lystfiskerturisme
Nordic Recreational fishing. Workshop Series (2014 – 2016)
Individual reports from the Helsinki, Arendal, and Jönköping
workshops (2014 – 2016)
Fiskeriverket (HaV), Fiske 2020.
Jordbruksverket / Havs och vattenmyndigheten, Svenskt fritidsfiske och
fisketurism 2020
Jordbruksverket Rapport: 2017:18, Sportfiske och fisketurism för landsbyg-
dens utveckling.
Jordbruksverket Rapport: 2015:3, Så utvecklar vi svenskt fritidsfiske och
fisketurism. Årsrapport 2014.
Jordbruksverket Rapport: 2016:5, Så utvecklar vi svenskt fritidsfiske och
fisketurism. Årsrapport 2015.
Jordbruksverket Rapport: 2017:3, Så utvecklar vi svenskt fritidsfiske och
fisketurism. Årsrapport 2016.
Patrik Rönnbäck, Malgorzata Blicharska, Recreational fishing for sea trout –
resources for whom and to what value.
Pelle Klippinge , Havsöringsguiden Skåne & Blekinge.
Tillväxtverket – Utländska besökares aktiviteter (IBIS) 2013
Havs och vattenmyndigheten / SCB, Fritidsfisket i Sverige 2017.
Ekologigruppen 2017, Tullstorpsån: Ekosystemtjänster Tullstorpsån.
Länsstyrelsen, Tullstorpsån: Lägesrapport 2017.
Ekoll AB, ,Albäcksån: Inventering i Albäcken med omgivning 2012/2013.
Ekoll AB, Ståstorpsån: Inventering i Ståstorpsån med omgivning 2012/2013
Ekologgruppen, Dalköpinge – Gislövsån : Ekostråk Gislövsån och Dalkö-
pingeån. Fisk.

Sveriges fisketuristföretagare (SeFF): <http://seff.org/>
Naturturismföretagen (tidigare Ekoturismföreningen):
<https://naturturismforetagen.se/>
Fishing Zealand: <http://fishingzealand.dk/>
Havörred Fyn: <https://seatrout.dk/>
Fish your dream Gotland: <https://www.fishyourdream.com/platser/gotland>
Svenska fiskeregler: www.svenskafiskeregler.se

Samtliga bilder: Sportfiskarna

